

W dniach 11 i 12 czerwca 2004 r. obradowała w Licheniu Konferencja Episkopatu Polski na 328. Zebraniu Plenarnym. Obradami kierował jej przewodniczący arcybiskup Józef Michalik. Uczestniczyli w nich także Prymas Polski, Kardynał Józef Glemp oraz Nuncjusz Apostolski w Polsce, Arcybiskup Józef Kowalczyk.

Obrady odbywały się w sanktuarium Matki Bożej Licheńskiej, co dodatkowo podkreśliło znaczenie sanktuariów w życiu Kościoła i Ojczyzny. Są one miejscem nieustannego głoszenia Słowa Bożego i sprawowania sakramentów. Stanowią również ośrodki modlitwy i przeżywania Kościoła w wymiarze ponadparafialnym. Sanktuaria to miejsca uprzywilejowane, prowadzące pielgrzymy w głąb tajemnicy Chrystusa i Kościoła oraz ukazujące mu Maryję i Świętych jako wzór do naśladowania. Stają się one również szkołą miłości Ojczyzny i odpowiedzialności społecznej.

Konferencja Episkopatu obradowała w dniach przypadających w 25. rocznicę pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. Biskupom towarzyszyła myśl wyrażona przez Ojca Świętego w liście skierowanym z tej okazji do Przewodniczącego Konferencji: 'Dziś można powiedzieć, że było to wydarzenie opatrnościowe /.../. Potężne działanie Bożego Ducha otwarło przed naszym narodem nową przestrzeń wolności'. Jan Paweł II stawia w liście pytanie, co robić, aby nadawać tej wolności ewangeliczny i ludzki kształt. 'Stale trzeba do tego pytania powracać, aby wolność źle wykorzystana nie prowadziła ku wewnętrznemu zniewoleniu jednostek i całego narodu'. Kościół w Polsce dziękuje Ojcu Świętemu za tamto pierwsze nawiedzenie narodu a także za wszystkie następne pielgrzymki apostolskie do Ojczyzny. Z wdzięcznością przyjmujemy najnowszą książkę Jana Pawła II 'Wstańcie, chodźmy', w której dzieli się z całym Kościołem swym biskupim doświadczeniem, które wyniósł z Polski.

Zastanawiając się nad programem duszpasterskim Kościoła w Polsce, biskupi z radością podjęli myśl Ojca Świętego, wyrażoną w uroczystość Ciała i Krwi Pańskiej, o ustanowieniu roku poświęconego refleksji nad tajemnicą Eucharystii. Będzie on trwał w całym Kościele od października 2004 r. do października roku 2005 i będzie przygotowaniem do XI Zgromadzenia Zwyczajnego Synodu Biskupów poświęconego tej tematyce. Biskupi wyrazili przekonanie, że owocne przeżycie Roku Eucharystii pogłębi wiarę w obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie i będzie umocnieniem dla Kościoła w jego misji. Kościół ma do zaoferowania Europie najcenniejszy dar – Chrystusa, źródło nadziei, która nie zawodzi. Biskupi wyrazili kolejny raz swoje głębokie zaniepokojenie aktualną sytuacją w kraju: prywata elit politycznych, przerażające rozmiary korupcji i ciągle trwające tragiczne położenie służby zdrowia, to tylko niektóre przejawy tej dramatycznej sytuacji. Kryzys struktur państwowych, ogarniający zarówno władzę ustawodawczą, jak wykonawczą i sądowniczą, dezorganizuje życie społeczne a ponadto rodzi negatywny obraz Polski w oczach Europy i świata. Niepokój budzą działania mające charakter tematów zastępczych, takie jak forsowanie tzw. związków partnerskich czy ideologicznie pojętego 'równego statusu mężczyzny i kobiety', bądź wreszcie ankiety wypaczające obraz ludzkiej płciowości u młodych ludzi.

Biskupi przeanalizowali ponownie negatywne skutki ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wyrazili poparcie dla inicjatyw mających na celu jej szybką nowelizację. Ustawa ta, ekonomicznie preferująca samotne wychowywanie dzieci, już spowodowała znaczny wzrost wniosków rozwodowych. Episkopat zwrócił też uwagę, że decyzje dotyczące funduszu alimentacyjnego stawiają w bardzo trudnej sytuacji wiele polskich matek i wyraził z nimi solidarność.

Ojciec Święty już w czasie swojej pierwszej pielgrzymki nawoływał do jedności chrześcijańskiej Europy Wschodu i Zachodu. Apel ten nabiera szczególnej wymowy w kontekście wyborów do Parlamentu Europejskiego, przeprowadzanych w Polsce po raz pierwszy. Biskupi wezwali Polaków do licznego w nich udziału i do podjęcia w ten sposób

odpowiedzialności za kształtowanie losów Ojczyzny i Europy. Do odpowiedzialności, która wyrazi się troską o dobro wspólne, wzywa nas Jan Paweł II w przywołanym już liście: 'Trzeba, abyśmy razem nie przestawali prosić o światło i moc Ducha Świętego, aby odnawiał to oblicze polskiej ziemi, jakie kształtuje każdy, kto na niej żyje. Potrzeba nieustannej odnowy umysłów i serc, aby przepełniała je miłość i sprawiedliwość, uczciwość i ofiarność, szacunek dla innych i troska o dobro wspólne'.

Biskupi wyrażają niepokój z powodu zamykania polskich i polonijnych parafii w niektórych krajach, zwłaszcza tam, gdzie są one niezbędne do opieki duszpasterskiej nad rodakami. Dobiega końca rok szkolny i akademicki. Nauczycielom, wychowawcom i katechetom należy się wdzięczność nie tylko młodzieży, ale i całego społeczeństwa. Przed nami czas wakacji i urlopów. Dla rolników będzie to jednak okres intensywnej pracy. Biskupi kierują do wszystkich apel o świadectwo chrześcijańskiego życia także podczas wakacji, zwłaszcza przez udział w niedzielnej Mszy św. i zachowanie świątecznego charakteru niedzieli. Po zakończonych obradach biskupi celebrowali Mszę świętą, w czasie której Nuncjusz Apostolski w Polsce poświęcił monumentalną świątynię w licheńskim sanktuarium, wzniesioną jako wotum narodu polskiego z okazji Jubileuszu dwutysiąclecia chrześcijaństwa. Jest to świątynia, o której Ojciec Święty powiedział: 'Patrzę z podziwem na tę ogromną budowlę, która w swoim rozmachu architektonicznym jest wyrazem wiary i miłości do Maryi i Jej Syna. Bogu niech będą dzięki za tę świątynię! Wdzięczność należy się także kustoszom tego Sanktuarium – księżom marianom – którzy od lat opiekują się tym miejscem i wiernie służą pielgrzymom' (Licheń, 7.06.1999). Na zakończenie Mszy św. biskupi udzielili zgromadzonym licznie pielgrzymom i całemu narodowi pasterskiego błogosławieństwa.

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi zgromadzeni na 328. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski
Licheń, 12 czerwca 2004 r. w liturgiczne wspomnienie 108 męczenników polskich z okresu II wojny światowej